

ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSA
AZ ENSZ NEMZETI EMBERI JOGI INTÉZMÉNYE

Az alapvető jogok biztosának

JELENTÉSE

az AJB-3818/2024. számú ügyben
jogszabály módosítására irányuló javaslatot tartalmazó
közérdekű bejelentés intézésére jogosult eljáró szerv válaszában
késedelmével összefüggésben
(Előzményi ügy: AJB-1400/2023.)

Előadó: dr. Jászberényi Éva

Érintett szerv: Belügyminisztérium
Nemzeti Népegészségügyi Központ

**Az alapvető jogok biztosának
Jelentése
az AJB-3818 /2024. számú ügyben
(Előzményi ügy: AJB-1400/2023.)**

Az eljárás megindítása

A Panaszos¹ közérdekű bejelentés intézésére irányuló felülvizsgálati kérelmében kifogásolta, hogy 2023. január 10-én a Belügyminisztériumhoz, a Nemzeti Népegészségügyi Központ (a továbbiakban: NNK), valamint a Magyar Turisztikai Ügynökség Zrt.-hez (a továbbiakban: MTÜ) továbbított, jogszabály-módosítási javaslatot tartalmazó közérdekű bejelentésére 30 napon belül nem kapott választ.

Az alapvető jogok biztosa – egyebek mellett – az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény 38/A. § alapján kérelemre vizsgálja a közérdekű bejelentések törvényben meghatározott szervek általi megfelelő intézését.

Mivel a beadvánnyal összefüggésben felmerült a tisztességes hatósági eljáráshoz való jog sérelmének a gyanúja, ezért vizsgálatot indítottam.

Az érintett alapvető jog

A tisztességes hatósági eljáráshoz való jog: *„Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék.”* [Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdés]

Az alkalmazott jogszabályok

- Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény);
- az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény (a továbbiakban: Ajbt.);
- a közérdekű bejelentés benyújtásakor hatályos, a panaszokról és a közérdekű bejelentésekről szóló 2013. évi CLXV. törvény (a továbbiakban: Pkbt.).

Megállapított tényállás

A Panaszos 2023. január 10-én a Belügyminisztériumhoz, az NNK-hoz, valamint az MTÜ-höz továbbított közérdekű bejelentésében megírta, hogy ismerőse példáján keresztül szembesült azzal, hogy egy kisebb méretű, magánszálláshelyen lévő medence is jogi értelemben közfürdőnek minősül. A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy aki szállásadóként hirdeti

---

¹ Az Ajbt. 38/A. és 38/C. § szerinti közérdekű bejelentés intézésének felülvizsgálata során a Bejelentő már, mint Panaszos van jelen az ombudsmani eljárásban

a medencéjét, annak minden, a közfürdőkre érvényes szabályt be kell tartania. Ha ilyen esetben a szállásadónak például nincs üzemeltetési szabályzata, nagyobb összegű bírság kiszabására számíthat. Véleménye szerint észszerűtlen egy magánszálláshelyen lévő épített vagy felfújható medencére, dézsára, kádra, zuhanyra, jakuzzira – a közfürdők létesítéséről és működéséről szóló 121/1996. (VII. 24.) Korm. rendeletben (továbbiakban: Korm. rendelet) – a közfürdőkre előírt szigorú követelményeknek az alkalmazása.

A Bejelentő a fentiekre tekintettel kezdeményezte Korm. rendelet 1. § (2) bekezdés a) és d) pontjainak módosítását. Javasolta a közfürdő fogalmának szűkítését; a tárgyi hatály alól kérte kivenni a 18 m³ víz mennyiség alatti vizes készségeket.

Mivel Panaszos beadványaira nem kapott választ, felülvizsgálati eljárásom során információt kértem az érintett szervektől.

Az MTÜ felügyeletét ellátó Miniszterelnöki Kabinetiroda arról tájékoztattott, hogy az MTÜ nem továbbította a közérdekű bejelentést sem a Miniszterelnöki Kabinetiroda, sem a jogalkotásért felelős Belügyminisztérium részére, és bejelentőnek sem adott választ.

Az NNK Panaszos jogszabály-módosítási javaslatát 2023. január 18-án továbbította a Belügyminisztérium felé. A Panaszosnak 2023. január 22-én küldött levelével megköszönte a javaslatokat, egyúttal tájékoztatta, hogy az akkor hatályos, a közfürdők létesítésének és üzemeltetésének közegészségügyi feltételeiről szóló 37/1996. (X. 18.) NM rendelet alapján az előírásokat a közfürdő nagyságától függetlenül valamennyi közfürdőre vonatkozóan, egységesen kell értelmezni. A közérdekű bejelentés áttételéről, valamint arról, hogy az NNK már kidolgozta, és a Belügyminisztérium felé megküldte a közhasználatú fürdők és a természetes gyógytényezők szabályozásáról szóló előterjesztés csomagot, a Panaszost nem tájékoztatta, mivel az előterjesztés közigazgatási egyeztetése folyamatban volt.

A Belügyminisztérium válaszában kifejtette, hogy 2023. április 20-án tájékoztatták a Panaszost, hogy a közfürdők létesítéséről és működéséről szóló új jogszabálytervezet koordinációja folyamatban van. A szabályozási tárgykör komplex felülvizsgálata megtörtént, Panaszos javaslatait megfontolta és felhasználta a tárca. 2023. november 20-án hirdették ki a közhasználatú fürdők létesítéséről és üzemeltetéséről szóló 510/2023. (XI. 20.) Korm. rendeletet, mely a közfürdőket a nagyságuk, valamint kockázatuk szerint több kategóriába sorolja és az üzemeltetés során betartandó szabályok is ehhez igazodnak, azaz az új szabályozás az üzemeltetők szempontjából kedvezőbb helyzetet teremt. A korábbi szabályozás elavultsága tekintetében megalapozott volt a Panaszos véleménye, a módosítási javaslat tekintetében azonban nem. A közegészségügyi szempontból megfelelő módosítás megtörtént, a közfürdőkre vonatkozó közegészségügyi szabályozás megújult, segítve a magánszálláshelyeken lévő kisebb medencék megfelelő üzemeltetését.

A vizsgálat megállapításai

A hatáskör tekintetében

Az alapvető jogok biztosának feladat- és hatáskörét, valamint az ennek ellátásához szükséges vizsgálati jogosultságokat az Ajbt. határozza meg.

Az Ajbt. – a panasz benyújtásakor hatályos – 38/A. § rendelkezése szerint, az alapvető jogok biztosa vizsgálja a panaszokról és a közérdekű bejelentésekről szóló törvény szerinti közérdekű bejelentéseknek a 18. § (1) bekezdés a)–k) pontja szerinti hatóságok általi kezelésének gyakorlatát, valamint kérelemre az egyes közérdekű bejelentések megfelelő intézését.

A Belügyminisztérium és az NNK, mint közigazgatási szervek az alapvető jogok biztosa által vizsgálható szerveknek minősülnek.

Az MTÜ – mint a turisztikai ágazat kormányzati szervezeteként funkcionáló gazdasági társaság – közérdekű bejelentés intézésére irányuló eljárásának felülvizsgálata az Ajbt. 38/A.§-a alapján nem tartozik az alapvető jogok biztosának hatáskörébe. Mindemellett megállapítottam, hogy a Miniszterelnöki Kabinetiroda felhívta az MTÜ figyelmét a közérdekű bejelentések hatályos jogszabályok szerinti intézésére.

Az érintett alapvető jogok tekintetében

Az alapvető jogok biztosa egy adott társadalmi probléma mögött álló összefüggésrendszer feltárása során autonóm, objektív módon, kizárólag alapjogi érvek felsorakoztatásával és összevetésével tesz eleget az Alaptörvényben kapott mandátumának.

Az ombudsmani intézmény megalakulása óta az országgyűlési biztos támaszkodott az Alkotmánybíróság alapvető jogállami garanciákkal és az alapjogok tartalmával kapcsolatos elvi megállapításaira, valamint – az ombudsmani jogvédelem speciális vonásainak megfelelően – alkalmazta az alapjog-korlátozás alkotmányosságát megítélni hivatott alapjogi tesztek. Így a jelen ügyben is elvi megállapításaim megfogalmazása, az alapjogok és az alkotmányos elvek jelen ügyben releváns szempontok szerinti értelmezése során irányadónak tekintem az Alkotmánybíróság határozataiban, azok indokolásában kifejtett érveket, jogelveket, megállapításokat és következtetéseket.

Az Alaptörvény XXIV. cikke (1) bekezdése értelmében *mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék.*

Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében foglalt alaptörvényi rendelkezés legfontosabb elemeit a következők szerint azonosította a 3223/2018. (VII. 2.) AB határozatban és – ezzel egyezően – a 7/2019. (III. 20.) AB határozatban. Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése szerinti alapjog alanya az ügyfél, a jog kötelezettje pedig a közigazgatási hatóság. Az alapjog rendeltetése, hogy ügyfélközpontú megközelítésben biztosítsa a közérdek és a szubjektív jogvédelem közötti egyensúlyt, az anyagi jog érvényesülését, végső fokon a hatóság jogszerű működését.

Az alapvető jogon belül fontos részjogosítvány az eljárás ésszerű határidőn belül történő befejezéséhez való jog. Az Alkotmánybíróság – mint arra a már hivatkozott 7/2019. (III. 20.) AB határozatban maga a testület utalt – megállapította számos olyan, az alapjog tartalmához tartozó részjogosítvány alapjogi jellegét, amelyek az ügyfelet helyezik középpontba, és amelyek érvényesítése, a vizsgálati típusú hatósági eljárás alaki és anyagi hatékonyságát (gyorsaságát, szakszerűségét, törvényességét), összességében jognak alárendeltségét hivatottak szolgálni. Ilyen az ésszerű határidőben meghozott döntéshez való részjogosítvány is.

Ezen részjogosítvánnyal kapcsolatban az Alkotmánybíróság 5/2017. (III. 10.) AB határozata rögzítette azon elvi megközelítést, miszerint alkotmányossági kérdés, hogy a jogalkalmazó szervek a jogalkotó által meghatározott kötelezettségeiket teljesítsék, ideértve a határidők betartását. *„A tisztességes hatósági eljáráshoz való joghoz hozzátartozik annak biztosítása, hogy a közigazgatási hatóságok a rájuk vonatkozó határidőket betartsák.”*

Az ügy érdemében

Az Ajbt. 38/A. § alapján indult eljárásban a bejelentés intézését vizsgálhatom; e körben tehát azt, hogy az eljáró szerv az előírt határidőket betartotta-e, megtett-e mindent a megalapozottság vizsgálata körében, szükség esetén döntött-e hatósági, illetve egyéb hatáskörébe tartozó eljárás megindításáról, a bejelentő felé fennálló tájékoztatási

kötelezettségének eleget tett-e, és mindezek során az alapvető jogokkal összefüggésben a hatóság által előidézett visszásság vagy annak közvetlen veszélye fennáll-e.

A Pkbt. 1. § (1) bekezdése szerint *az állami szervek és a helyi önkormányzati szervek a panaszokat és a közérdekű bejelentéseket e törvény szerint kötelesek elintézni. Közérdekű bejelentéssel a (4) bekezdés értelmében bárki fordulhat a közérdekű bejelentéssel összefüggő tárgykörben eljárásra jogosult szervhez. Az (5) bekezdés rögzíti, hogy ha a panaszt vagy a közérdekű bejelentést nem az eljárásra jogosult szervhez tették meg, a panaszt vagy a közérdekű bejelentést a beérkezésétől számított nyolc napon belül az eljárásra jogosult szervhez át kell tenni. Az áttételről a panaszost vagy a közérdekű bejelentőt az áttétellel egyidejűleg értesíteni kell. Ha a közérdekű bejelentés jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslatot tartalmaz, azt a jogalkotói hatáskörrel rendelkező személynek vagy szervnek is meg kell küldeni.*

A Pkbt. 2. §-a értelmében *a közérdekű bejelentést – törvény eltérő rendelkezése hiányában – az eljárásra jogosult szervhez történő beérkezésétől számított harminc napon belül kell elbírálni. Ha azonban az elbírálást megalapozó vizsgálat előreláthatólag harminc napnál hosszabb ideig tart, erről a közérdekű bejelentőt az elintézés várható időpontjának és az eljárás meghosszabbodása indokainak egyidejű közlésével kell tájékoztatni. A vizsgálat befejezésekor – a minősített adat, illetve törvény alapján üzleti, gazdasági vagy egyéb titoknak minősülő adat kivételével – a megtett intézkedésről, vagy annak mellőzéséről – az indokok megjelölésével – a közérdekű bejelentőt haladéktalanul értesíteni kell.*

Megállapítottam, hogy

- a **Belügyminisztérium** álláspontját a Pkbt.-ben előírt határidőn túl küldte meg Panaszos részére, az eljárási határidő meghosszabbításáról tájékoztatást nem adott;

- az **NNK** válaszlevelében a beadvány Belügyminisztérium részére történő megküldéséről nem informálta Panaszost,

ezzel a *tisztességes hatósági eljáráshoz fűződő joggal összefüggésben visszásságot okoztak.*

Mindamellet, hogy mind a Belügyminisztérium, mind az NNK *a tisztességes hatósági eljáráshoz fűződő joggal összefüggésben visszásságot okozott, ugyanakkor vizsgálatukat lefolytatták, írásbeli tájékoztatási kötelezettségüknek eleget tettek, ezért ombudsmani intézkedést nem teszek.*

Budapest, 2024. az elektronikus dátumbélyegző szerint

Dr. Kozma Ákos